

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**V Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

*присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного
аграрно-економічного університету*

13-14 травня 2021 року

м. Дніпро

УДК 657.6.221

Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції 13-14 травня 2021 р. – Дніпро : ННІЕ, 2021. – 151 с.

(Присвячена 100-річчю заснування Дніпровського державного аграрно-економічного університету)

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками: «Бухгалтерський облік як інформаційне джерело контролю, аналізу та управління». «Сучасний стан та перспективи розвитку системи оподаткування підприємств». «Перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні». «Проблеми викладання обліково-аналітичних, фінансових та контрольних дисциплін у вищій школі». «Інноваційні технології підготовки та перепідготовки фахівців з обліку і оподаткування». «Управління фінансово-економічною безпекою підприємств».

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори. Редакція не завжди поділяє думку та погляди автора. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Оригінал-макет підготовлений у кафедрою обліку, оподаткування та фінансово-економічною безпекою в навчально-науковому інституті економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету.

Комп'ютерне верстання: Губарик О. М.

Зареєстровано в УкрІНТЕІ. Посвідчення № 534 від 16 жовтня 2020 року.

© Навчально-науковий інститут економіки
Дніпровського державного аграрно-
економічного університету, 2021

Програмний комітет конференції:

Голова оргкомітету

ПРИХОДЬКО І.П. – д-р з держ. управління, професор, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою;

Члени оргкомітету:

ПАВЛОВА Г.Є. – д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки;

ВАСІЛЬЄВА Л.М. – д-р з держ. управління, професор кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою;

ГУБАРИК О.М. – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою;

САВАНЧУК Т.М. – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою.

Отже, правильне складання наказу про облікову політику та дотримання законодавства, нормативних актів та положень дозволить на підприємстві організувати правильно бухгалтерський облік дебіторської заборгованості та отримувати правдиву й повну інформацію про дебіторську заборгованість, що своєю чергою, дозволить збільшити ефективність прийняття управлінських рішень.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. Дата звернення 07.05.2021.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>. Дата звернення 07.05.2021.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. Дата звернення 07.05.2021.

ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ: ПЕРЕДУМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

*А. Ю. Овчаренко.,
здобувачка СВО Магістр за ОПП Облік і оподаткування
Науковий керівник: Н. А. Канцедал, к.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю
Полтавський державний аграрний університет*

Сучасна особливість цифрової економіки стала «поштовхом» для підвищення значимості поняття «інформаційні дані», що у сучасних умовах розглядається як новий вид ресурсу, що є одним із ключових факторів успішної економічної діяльності [3, с. 69]. Таким чином, підвищується попит на електронно-професійне мислення кваліфікованого бухгалтера, яке б допомагало встановити широкі зв'язки облікової термінології з суміжними термінологіями відповідних галузей господарюючих суб'єктів [4, с. 31]. Така проблема актуальна, майже для всіх об'єктів бухгалтерського обліку, зокрема і для власного капіталу.

Власний капітал, можна розглядати з двох точок зору: економічна і облікова. Економічна, має більш поширений характер в системі управління підприємством, облікова категорія має не таке широке використання. Водночас економічна сутність, полягає в тому що, показує сукупні ресурси, які втілені у частині активів, які були придбані за власний рахунок підприємства, показує

отримані матеріальні блага для подальшої діяльності. Еволюція цієї категорії свідчить про те, що вона вже використовувалась задовго до впровадження такого механізму, як управління фінансовими ресурсами підприємства. Власний капітал - це фінансова основа створення і розвитку підприємства будь-якої форми власності та організаційно-правової форми та є запорукою фінансової безпеки. Спосіб та ефективність використання капіталу підприємства безпосередньо впливають на формування соціально-ефективної стабільності його на ринку, адже власний капітал підприємства є головним вимірником його ринкової вартості.

Варто зазначити, що у світовій обліковій практиці власний капітал також класифікують на вкладений (інвестиційний) та отриманий капітал (додатковий, нерозподілені прибутки). Національні стандарти обліку також виділяють дві групи власного капіталу: вкладений (інвестиційний) капітал, накопичений капітал. Як бачимо, відмінності існують у структурі власного капіталу зарубіжних підприємств в порівнянні із складовими даного об'єкту обліку господарюючих суб'єктів України. В основному, це викликано тим, що найпоширенішою організаційно-правовою формою у зарубіжних країнах є акціонерні товариства, та, як наслідок, найвагоміша частка власного капіталу – акціонерний капітал [1, с.81].

Дивлячись на досвід, Україна пішла шляхом розробки національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), які були створені по прикладу МСФЗ. В Україні продовжується започаткована Міністерством фінансів практика поступового внесення змін до Національних стандартів, роблячи їх схожими на міжнародні та зменшуючи прогалину між сучасною вітчизняною системою обліку та загальноприйнятою європейською [2, с.40].

Аналіз зарубіжної та вітчизняної облікової літератури показує розходження в поглядах щодо трактування поняття «власний капітал», так і його складових. По-перше, це зумовлено його різноспрямованими функціями, які визначаються наявністю чотирьох суб'єктів економічних відносин, які в різних країнах мають свої інтереси у власному капіталі. Цими суб'єктами є власники, підприємство, кредитори та держава. Відповідно до інтересів власників капітал показує, яку частину в капіталі вони мають та їх права на нього. Для підприємства він являється джерелом розширення, а для кредиторів – критерієм оцінки надійності та гарантом погашення своїх зобов'язань. Державний інтерес полягає у зміцненні стабільності підприємства та його розвитку в інтересах держави та її авторитету.

Не дивлячись на це все, основа бухгалтерських балансів і звітів про прибутки (збитки) майже усіх зарубіжних підприємств становить основне та досить просте бухгалтерське рівняння, яке було сформульоване відомим італійським математиком Лукою Пачолі в 1494 р.:

$$\text{Активи} = \text{Фінансові зобов'язання} + \text{Капітал власника} \quad (1)$$

Еволюційні процеси бухгалтерського обліку вимагають пошуку єдиної «мови господарювання», що могла б дати змогу співпрацювати суб'єктам господарювання різних країн світу. Це стосується, як і ведення обліку власного капіталу, так і його основ функціонування будь-якого підприємства.

Операції з власним капіталом в кожній країні світу мають свої особливості, продиктовані великим переліком факторів: починаючи з історичного підґрунтя і закінчуючи домінуючою формою власності підприємств. І хоча у більшості зарубіжних країн складові частини власного капіталу є подібними (насамперед, це стосується практики формування різних резервів та фондів, раціональна реалізація якої спрямована на забезпечення належного рівня платоспроможності та фінансової стійкості підприємства) вітчизняним науковцям з бухгалтерського обліку слід переймати позитивний досвід облікового відображення таких операцій та впроваджувати його у практику. Це сприятиме покращенню як фінансового забезпечення вітчизняних підприємств (в частині напрямів перспективного резервування, фондування, форм вкладення коштів тощо), так і інтеграції до європейських економічних процесів економіки країни в цілому.

Література

1. Гуренко Т. О. Сучасний погляд на власний капітал. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес.* 2013. Вип. 181(3). С. 79-84.
2. Бутинець Ю.Ф. Облік власного капіталу за національними стандартами. *Вісник ЖІТІ.* 2015. № 11. С. 36-42.
3. Канцедал Н. А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси.* 2019. № 1(83). С. 28.-34. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4904> (дата звернення 27.04.2021).
4. Канцедал Н. А. Інституційна роль бухгалтерського обліку у трансформаційних процесах цифрової економіки. *Теорія та практика управління в державному, муніципальному та корпоративному секторах: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* (28 грудня 2020 р.; м. Київ) / Відпов. За вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2020. С. 68-71. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9113> (дата звернення 27.04.2021).

<i>Махно С.В.</i>	
Особливості обліку розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.....	36
<i>Нор К.О.</i>	
Нормативне забезпечення та елементи облікової політики щодо обліку дебіторської заборгованості.....	39
<i>Овчаренко А. Ю.</i>	
Облік власного капіталу: передумови інтеграції вітчизняного та зарубіжного досвіду.....	41
<i>Павловська Т. С.</i>	
Особливості обліку операцій з благодійною допомогою.....	44
<i>Подгорна Ю.</i>	
Особливості контрольних заходів в системі управління аграрного підприємства.....	47
<i>Погорєлова Т.П.</i>	
Сучасні форми безготівкових розрахунків: їх переваги та недоліки.....	49
<i>Саванчук Т.М.</i>	
Інвентаризація як дієвий метод контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками.....	52
<i>Серченко Є.</i>	
Внутрішній контроль, як складова ефективної системи управління підприємством.....	56
<i>Ткаченко О.С.</i>	
Класифікація орендних операцій для цілей обліку.....	59
<i>Ткаченко О.С., Величко Р.</i>	
Аудит розрахунків з оплати праці на вітчизняних підприємствах.....	62
<i>Чепець О.Г.</i>	
Особливості складання фінансової звітності малих та мікропідприємств.....	65
<i>Черненко К.В.</i>	
Грошові кошти: розвиток новітніх інформаційних технологій.....	68
<i>Чернецька О.В.</i>	
Особливості обліку витрат і виходу продукції в аграрних підприємствах.....	70
<i>Chorny V.O.</i>	
Erp and economic security of the enterprise.....	72
<i>Шендрик К.А.</i>	
Бухгалтерський облік як інформаційне джерело управління.....	74
<i>Шмигель О.Є.</i>	
Особливості обліку й оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю.....	76